

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1945 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 19 januari 1945 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 20, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att beträffande den under räkenskapsåret 1944/45 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond besluta, att, sedan ett belopp av 5 200 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35 000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Med bifall i huvudsak till ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 172 till 1916 års riksdag framställt förslag medgav riksdagen (skr. nr 248), att vissa till statsverket influtna inkomster genom andelar i försäljningsmedlen för hästar, vilka utförts ur riket, finge avsättas till en under statskontorets förvaltning ställd fond, benämnd statens hästavelsfond, vilken skulle av statskontoret göras räntebärande. Tillika beslöt riksdagen, att, sedan årligen minst en tiondel av fondens avkastning lagts till kapitalet, så stor del av återstoden utav fondens avkastning, som riksdagen för varje år anvisade, finge av Kungl. Maj:t användas till åtgärder för hästavelns främjande.

År 1917 beslöt riksdagen (skr. nr 336) att å lån, som intill ett belopp av 250 000 kronor utlämnades från ifrågavarande fond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras, ränta icke skulle beräknas under lånens amorteringstid; dock skulle vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp, motsvarande en tiondel av beräknad ränta å berörda lånemedel, läggas till fonden. Den 30 oktober 1917 utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse (nr 719) angående villkoren för erhållande och tillgodonjutande av lån ur statens hästavelsfond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras. Vid 1940 års lagtima riksdag (prop. nr 54; r. skr. nr 88) beslöts, att högsta utlåningsbeloppet skulle höjas från 250 000 till 450 000 kronor ävensom att vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp, motsvarande en tiondel av beräknad ränta å det för inköp av avelshingstar utlånade beloppet, skulle läggas till fonden.

Beträffande den under räkenskapsåret 1943/44 upplupna avkastningen av statens hästavelnsfond beslöt 1944 års riksdag (prop. nr 45; r. skr. nr 169), att, sedan ett belopp av 4 900 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35 000 kronor finge av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Föreskrift om tid för ingivande av ansökning om understöd från statens hästavelnsfonds avkastning har meddelats i kungörelse den 25 oktober 1918 (nr 814).

Erinras torde, att det belopp av 35 000 kronor utav fondens avkastning under räkenskapsåret 1943/44, som 1944 års riksdag ställde till Kungl. Maj:ts förfogande, tillika med ett belopp av 100 000 kronor från reservationsanslaget till hästavelns befrämjande (1944/45: IX. E. 4) eller sammanlagt 135 000 kronor enligt Kungl. Maj:ts beslut den 31 mars och den 24 november 1944 disponerats på följande sätt:

Arvoden åt ordförandena i statens hästpremieringsnämnder säsom konsulenter i hästavelsfrågor	kronor	3 000
Jockeyklubben	»	16 000
Avelsföreningen för svenska varmblodiga hästen	»	3 000
Svenska travsportens centralförbund	»	15 000
Svenska ridsportens centralförbund	»	5 000
Avelsföreningen för svenska ardennerhästen	»	6 000
Styrelsen för hingstuppfödninganstalten Vången	»	20 000
Föreningen nordsvenska hästen	»	8 000
Medelpads hästavelnsförening u. p. a.	»	1 000
Norra Hälsinglands hästavelnsförening	»	1 000
Ovansjö och Torsåkers hästavelnsförening	»	1 000
Bollnäsortens hästavelnsförening u. p. a.	»	1 200
Kopparbergs läns hästavelnsnämnd	»	5 000
Örebro läns bergslagers hästavelnsförening	»	1 000
Föreningen Värmlandsstuteriet Norenberg u. p. a.	»	7 000
Göteborgs och Bohus läns hästavelnsförening u. p. a.	kronor	1 000
Halländska hästavelnsföreningen u. p. a.	»	1 500
Södra Älvsborgs läns hästavelnsförening u. p. a.	»	1 000
Sveriges stuteriboksstyrelse	»	6 000
Föreningen Belgiske hästen i Malmöhus län	»	300
Föreningen till den varmblodiga hästavelns främjande på Gotland m. b. p. a.	»	2 000
Västerbottens läns hushållningssällskap	»	6 000
Skånska fältrittklubben	»	10 000
De svenska lantliga ryttarföreningarnas centralförbund	»	3 000
Summa kronor		124 000.

I skrivelse den 4 januari 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att beträffande den under räkenskapsåret 1944/45 upplupna avkastningen av statens hästavelnsfond besluta, att, sedan

5 200 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35 000 kronor finge av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras. Till stöd för denna hemställan har styrelsen anfört följande.

Statskontorets fondbyrå har meddelat, att statens hästavefsfonds tillgångar den 30 juni 1944 utgjorde 1 485 996 kronor, att samma dag 322 560 kronor av fondens kapital vore tagna i anspråk till räntefria lån för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras samt att fondens ränteavkastning under budgetåret 1944/45 kunde beräknas till i runt tal 41 000 kronor.

Under förutsättning att det utlånade kapitalet i likhet med fondens övriga tillgångar gjorts räntebärande och avkastat en ränta av 3,52 procent eller 11 354 kronor 11 öre, skulle enligt riksdagens ovanberörda beslut nu till fondens kapital läggas — förutom en tiondel av fondens beräknade avkastning eller 4 100 kronor — ett belopp av 1 135 kronor 41 öre, motsvarande en tiondel av nyssnämnda antagna ränteinkomst, vadan sålunda fondkapitalet skulle ökas med sammanlagt 5 235 kronor 41 öre. Lantbruksstyrelsen föreslår, att 5 200 kronor av nämnda avkastning nu överförs till fonden. Av den beräknade ränteinkomsten skulle vid bifall härtill återstå (41 000 — 5 200 =) 35 800 kronor.

Av nyssnämnda belopp torde 35 000 kronor böra tagas i anspråk för de olika ändamål i samband med främjandet av landets hästavel, som under innevarande år kunna finnas vara förtjänta att tillgodoses, sedan till Kungl. Maj:t ställda ansökningar i sådant syfte enligt kungörelsen den 25 oktober 1918 (nr 814) inkommit till lantbruksstyrelsen senast den 1 maj 1945.

Lantbruksstyrelsens dispositionsförslag har icke givit *departementschefen* anledning till erinran.

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer förty,
att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 16 mars 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 12.